

Pakkassäältä suojassa

Syrjäseudulla ilman autoa asuessa nousee talvella kysymys, kuinka liikkua ulkosalla pitempiä matkoja lapsen kanssa kovilla pakkasilla. Monet paikat ovat 2-5 km päässä kotoa ja esimerkiksi bussipysäkille kävely vie talvella 45 minuuttia. Pieni lapsi ei jaksakaan itse kävellä tai ei osaa vielä pyöräillä talvella, joten häntä pitää vetää pulkassa, työntää potkukelkassa tai hänen pitää istua pyörän lastenistuimessa. Kylmä tulee jos tunninkin joutuu istumaan paikoillaan ja toisinaan pakkasta on reippaasti yli 20 astetta. Peittojen kääriminen lapsen ympärille on hankalaa, ja varsinkin potkukelkkaillessa ne helposti valahtavat alas. Ennenvanhaan reessä matkattaessa taljat olivat todella tarpeellisia ja niistä inspiroituneena lähdin suunnittelemaan kirpparilta löytyneistä lampaantaljanpaloista pussimaista talvisuojasta.

Suojuksen rakenne

Umpinainen pussi on lämmöneristyksen kannalta ehdottomasti paras. Polkupyörä on meidän tapamme liikkua lyhyempiä matkoja talvellakin. Suojuksen ompelun lähtökohdaksi olikin se, että pussia voidaan käyttää myös pyörän lastenistuimessa. Tästä syystä sen on oltava alareunastaan melko leveä. Ompeleman pussin leveys on 80 cm ja korkeutta sillä on 110 cm. Tein siitä reilusti suuren, sillä omien kokemusteni perusteella lasta täytyy kuljetella 6-vuotiaaksi asti ja ajoittain sen jälkeenkin. Suunnitellessa ajattelin, että päänaukon tulee olla tiivis, ettei lämpö karkaa sitä kautta. Löysin vanhan villahameen, jonka taiton keskeltä kahtia ja ompelin sen pääaukon kauluriksi. Villakauluksen korkeus on 50 cm, joten siinäkin on vielä pituuskasvunvaraa jos suurempaa lasta kuljetetaan. Ompelin kaikki saumat käsin ja jätin turkispuolen sisäänpäin parantamaan lämmöneristystä. Kirpparilta ostetut kappaleet olivatkin jo osittain valmiiksi suorakaiteen muotoisia.

Pussin muunneltavuus

Pussin hyviin puoliin kuuluu sen muunneltavuus pakkasen mukaan. Lapsi voi istua niin, että hänen ylävartalonsa on pussin ulkopuolella, tai villakauluri on kaulassa asti. Kauluksen voi vetää vielä päinkin yli niin, että vain kasvat näkyvät. Jos lapsi nukkuu ja on kova pakkanen, villakauluria voi vetää jonkinverran kasvojen ylikin, sillä villa on hengittävä materiaali. Kannattaa kuitenkin aina varmistua että lapsella on hyvä olla ja että raajat ovat lämpimät. Lapsi laitetaan talvisuojukseen normaaleissa talvivaatteissa ja talvikengissä. Omien kokemusten perusteella lapsi pysyy hyvin lämpimänä -27 asteen pakkasessakin yli tunnin pituisilla matkoilla. Suojuksen haittapuoli on paino. Turkiksesta valmistettu suurikokoinen pussi on melko painava. Pulkassa paino ei niin tunnu, mutta polkupyörässä ja potkukelkassa kylläkin. Se on kuitenkin vähäinen haitta verrattuna pussin suomiin etuihin. Ompeleman pussi ei ole myöskään mikään kaunistus, mutta kovilla pakkasilla se ei tunnu kovin merkitykselliseltä. Taljan voisi päällystää muulla kankaalla jos ei halua että turkiksen saumat näkyvät ulospäin. Lämmöneristävyys myös paranisi, mutta painoa tulisi samalla myös lisää.

Tunnelmointia talviyössä

Syrjäseudulla autottomuuden valitseminen ei tarkoita sitä että pakkasilla on pysyttävä kotona. Lapsetkin oppivat ettei sää ole rajoitus, on vain pukeuduttava ja varustauduttava oikein. On mukava taivaltaa kun tietää että lapsella on pussissaan lämmintä ja ei tarvitse kiirehtiä juoksujalkaa määränpäästä kohti. Matkaaminen lumen ja pakkasen valtakunnassa ei ole kauhistus. Lapsi tuntuu viihtyvän, katselee tähtiä ja saattaa ehkä nukahtaa, varsinkin talven pimeydessä kun taivallamme kuu seuranamme hiiskahtamattomassa hiljaisuudessa. Useasti liikumme ilman taskulamppua, sillä lumi valaisee lähes aina riittävästi. Maaseudulla pimeä ei pelota. Kuinka monet elämykset olemmekaan kokeneet maaseudun pimeydessä ja kylmyydessä; kymmenet tähdenlennot, halo kuun ympärillä, loikkivat jänikset ja kiepeistään pyrähtävät teeret teiden varsilla. Puut paukahtelevat kovilla pakkasilla ja siltakin saattaa jännittävästi pamahdella kun sillä astelee. Hiljainen kylätie pimeänä pakkasiltana on syvälle sisimpään pesiytyvä näky. Autoilevat ihmiset jäävät paljosta paitsi.

Maria Dorff

